

FOI Vet

FOI Veteranförening – förening för seniorer från FOA, FFA, FOI

Verksamhetsberättelse, år 2022
33:e årgången

Innehåll

Styrelse	2
Revisorer	2
Valberedning	3
Samverkan med och stöd från FOI	3
Årsmötet 2022	3
Årsmötets riktlinjer för styrelsens arbete 2022/2023	3
FOI Vet:s hemsida	4
Medverkan på FOI-dagen	5
FOI Vet:s 30-årsjubiléum	5
Seminarieprogrammet	9
Studiebesöksprogrammet	19
FOI Vet:s verksamhet i Umeå	24
FOI Vet:s verksamhet i Linköping	24
Luncherna	24
Medlemmar och medlemsavgifter	25
Föreningens ekonomi	26

Verksamhetsberättelse 2022

Styrelsen för FOI Veteranförening, får härmed avge följande berättelse över verksamheten under kalenderåret 2022, föreningens trettiotredje verksamhetsår.

Styrelse

Veteranföreningens styrelse har efter årsmötet den 17 mars 2022 haft följande ledamöter:

Namn	Vald t.o.m.	Befattning (se även nedan)
Per Ånäs	Årsmötet 2023	Ordförande
Olof Hjelm	Årsmötet 2023	Vice ordförande
Björn Backström	Årsmötet 2023	Hemsidesansvarig och lunchvärd
Tommy Öberg	Årsmötet 2024	Studiebesöksgruppen
Anita Linell	Årsmötet 2023	Sekreterare
Bo Tarras – Wahlberg	Årsmötet 2023	
Ulla Backlund	Årsmötet 2024	Matrikelansvarig
Ola Listh	Årsmötet 2024	Kassör
Elisabeth André Turlind	Årsmötet 2024	Seminariegruppen
Steven Savage (sedan 16 nov)	Årsmötet 2023	

Den styrelse som valdes 2022 hade åtta protokollförda sammanträden under 2022 och planeras ha två till under 2023. Utöver detta hade den styrelse som valdes 2021 två sammanträden under 2022.

Styrelsen har inom sig bildat följande arbetsgrupper (sammankallande nämns först):

Studiebesöksgrupp: Tommy Öberg, Ola Listh och Bo Tarras- Wahlberg.

Medlemsvärvningsgrupp: Ulla Backlund, Bo Tarras-Wahlberg, Per Ånäs och Ola Listh.

Seminariegrupp: Elisabeth André Turlind, Anita Linell och Olof Hjelm.

Hemsidegrupp: Anita Linell, Björn Backström, och Elisabeth André Turlind.

Kontakten mellan styrelsen och FOI Vet-gruppen i Umeå sker regelbundet och av respektive sakansvarig i styrelsen. I Umeå saknas kontaktperson bland medlemmarna där. Delar av kontaktmannaskapet har upprätthållits av Margareta Marklund, Anders Norqvist och Lars Karlsson. I Linköping har Steven Savage varit kontaktperson och sedan ersatts med Ove Steinvall. Steven Savage adjungerades först till styrelsen och valdes därefter in som fullvärdig medlem vid medlemsmöte den 16 november 2022. Se nedan.

Revisorer

På årsmötet valdes Miroslav Vana och Steven Savage och det beslöts att styrelsen ska utse en revisorssuppleant. Styrelsen bedömde dock senare att någon revisorssuppleant inte behövdes. Steven Savage avgick under sommaren, och Tore Isacson valdes som ny revisor vid ett medlemsmöte den 16 november 2022.

Valberedning

Till valberedning valde årsmötet Leif Lundgren, Göran Stensson och Irene Hollås Norling. Ledamöterna utsåg senare Leif Lundgren som sammankallande.

Samverkan med och stöd från FOI

I likhet med tidigare år har FOI bidragit med värdefullt stöd omfattande såväl ekonomiskt stöd som tillgång till lokaler, konferensvärdskap, IT-stöd och utrustning. Vidare har föreningen fått hjälp att sprida information om kommande seminarier internt på FOI på anslagstavlor. Kallelse till seminarierna har även lagts in i FOI:s kalendarium. FOI Forskningsstöd har bidragit med att ge föreningen möjlighet att utnyttja Personalenhetens, Repros och DC:s tjänster. IT-enheten har ordnat video-uppkopplingar till Umeå och Linköping. Därmed har även de medlemmarna kunnat delta i seminarierna och i alla andra FOI Vet-arrangemang i Kista.

En annan viktig samverkan med FOI är GD:s traditionella föredrag i samband med julkaffet. FOI Vet fick också möjlighet att vara med på FOI-dagen och berätta om föreningens verksamhet för samtliga FOI-anställda.

Som framgår av den ekonomiska redovisningen är verksamhetsbidraget från FOI den helt dominerande inkomstkällan för FOI Vet. Utan detta stöd från FOI och nämnda enheters tillmötesgående och tjänstvillighet hade föreningens verksamhet inte kunnat bedrivas på samma sätt som nu.

Årsmötet 2022

FOI Veteranförenings årsmöte 2022 ägde rum i FOI Kista och via videolänk. Styrelsens verksamhetsberättelse, inklusive resultat- och balansräkning, godkändes av årsmötet. Enligt revisorernas förslag beviljades styrelsen ansvarsfrihet för år 2021. Styrelse valdes enligt valberedningens förslag. Årsmötet valde även valberedning.

Till valberedning för året 2022/23 valde årsmötet Leif Lundgren, Göran Stensson och Irene Hollås Norling. Valberedningens ledamöter har sedan utsett Leif Lundgren som sammankallande.

Till revisorer valdes Miroslav Vana och Steven Savage. Steven Savage avgick dock under sommaren 2022 och efterträddes av Tore Isacson vid medlemsmöte den 16 november 2022. Vid samma möte valdes Steven Savage in i styrelsen.

Efter årsmötesförhandlingarna följde ett seminarium av förste forskare Per Olsson, FOI, kring forskningsrapporten ”Sjömakt i Indopacifiska regionen – kampen om den framtida världsordningen”, Seminariet refereras nedan under ”seminarieprogrammet”. Efter seminariet avslutades dagen med en enklare måltid.

Riktlinjer för styrelsens arbete 2022/2023

På årsmötet den 17 mars 2022 beslöts följande riktlinjer för styrelsens kommande arbete. Riktlinjerna beskrivs nedan med korta kommentarer om vad styrelsen gjort på de punkterna under verksamhetsåret. Flertalet av dem behandlas senare i denna verksamhetsberättelse under egna rubriker.

- Planera för och genomföra ett fysiskt 30-årsjubileum om smittläget för covid-19 så tillåter. *Detta genomfördes den 14 oktober 2022.*
- Löpande genomföra seminarier och studiebesök i den omfattning som är möjlig med avseende på smittläget för covid-19. Seminarierna och studiebesöken bör i huvudsak inriktas mot totalförsvarsintressanta områden. *Trots Coronapandemin har vi kunnat genomföra sex studiebesök och samtliga 8 planerade seminarier.*
- Hålla FOI Vet:s hemsida uppdaterad med relevant information för våra medlemmar. *Uppdaterad hemsida finns tillgänglig på foi-vet.com. All information till medlemmarna går nu via e-mail och den nya hemsidan.*
- Aktivt arbeta med medlemsrekryteringen. *Till FOI-dagen den 7 april togs det fram informationsskylt och informationsblad som delades ut på arrangemanget. Skylten gjordes i tre exemplar att placeras ut på lokaliseringssorterna.*
- Stärka kontakterna med våra medlemmar exempelvis genom att besöka Umeå och Linköping, samt genom fortsatt användning av kombinerade fysiska och digitala möten. *Kontaktperson i Linköping är utsedd och styrelseledamöter har besökt medlemsgruppen i Umeå. Planer fanns att besöka FOI Linköping under året. Tyvärr fick detta besök ställas in på grund av coronapandemin.*
- Regelbundet – när så är möjligt – anordna gemensamma luncher för våra medlemmar i Umeå, Stockholm och Linköping. *Har under året kunnat genomföras endast ett fåtal gånger på grund av Coronapandemin.*
- Öka arbetet att sprida information om FOI Vet:s verksamhet till anställda inom FOI. Exempelvis genom att delta på FOI-dagen den 7 april 2022. *FOI Vet deltog med en bemannad monter på FOI-dagen, spred information om verksamheten och delade ut informationsblad.*
- Fortsätta stärka kontakterna med övriga försvarsmyndigheters veteranföreningar. *Utbytet med FMV:s Veteranklubb har fortsatt och nu är det möjligt för medlemmarna att delta i varandras arrangemang.*

FOI Vet:s hemsida

Arbetet med hemsidan fortsätter med normal uppdatering och information om aktiviteter samt referat från genomförda studiebesök och seminarier.

Ett utvecklingsarbete med en särskild kalender har påbörjats. Därutöver har inget förändringsarbete påkallats.

Medverkan på FOI-dagen

Den 7 april inbjöd FOI alla anställda till en personaldag på Munchenbryggeriet. Efter ett välkomstanförande av GD följde en rad seminarier under dagen, lunch och olika möjligheter till samvaro mellan anställda på olika lokaliseringssorter.

FOI Vet – liksom andra ideella organisationer för personalen – deltog med en utställningsmonter där föreningen och verksamheten presenterades. Tre styrelseledamöter avlöste varandra med att propagera för medlemskap och att dela ut informationsblad.

Till FOI-dagen togs det fram tre posters avsedda att ställas upp på var och en av lokaliseringssorterna. Det är givetvis svårt att avgöra vilken effekt FOI-dagen hade för vår medlemsvärvning, men otvivelaktigt ökades kunskapen om FOI Vet hos de FOI-anställda.

FOI Vet 30 årsjubileum den 14 oktober 2022

FOI Vet anordnade sitt försenade 30-årsjubileum den 14 oktober 2022. Totalt firades det av ca 80 medlemmar och ett tiotal medföljande i Kista, Umeå och Linköping. Efter en välkomsthälsning av FOI Vet:s ordförande följde ett öppningsanförande av FOI:s GD, Jens Mattsson och därefter tre seminarier.

Ett genomgående tema för dagen var *FOI igår, idag och i morgon*. Sessionen avslutades med en paneldiskussion med tre tidigare styrelseledamöter. Allt detta refereras nedan. Per Ånäs och Elisabeth André Turlind alternerade som ledare under sessionen. Dagen avslutades med jubileumsmiddag på alla tre orterna. I Kista deltog ÖD Lena Nyberg på middagen.

GD FOI Jens Mattsson öppningstalade på temat FOI igår, idag och i morgon

Från att under ett flertal år ha levt under besparingar har nu pendeln svängt och FOI har fått såväl ett ökat antal beställningar som förstärkt finansiering. Dessutom har den tidigare fokuseringen på internationella insatser bytts mot ett territoriellt försvar av Sverige. Detta har av naturliga skäl medfört en förändrad inriktning av forskningsverksamheten vid FOI. En förväntad ökning av FOI personal med 10% nästa år ställer nya krav på organisationen.

Det finns ett starkt rekryteringsbehov. Redan under året har antalet anställda växt från ca 900 till drygt 1000, men det räcker inte. Det nämndes även att anläggningen vid Grindsjön kunde räddas från nedläggning tidigare tack vara uppdrag från utländska beställare.

FOI erfar en stark efterfrågan och ett långsiktigt behov av att bygga ny kunskap, samtidigt som det finns ett stort behov att omsätta kunskap i tillämpningar. Forskare vid FOI får verka både som mentorer för nyanställda och samtidigt förväntas bedriva kvalificerad forskning. Det vädrades tanken att föreningens medlemmar eventuellt kunde hjälpa till på olika sätt.

GD antydde att FOI Vet:s medlemmar eventuellt kan medverka som sådana mentorer och även ta på sig konsultuppdrag. Vid den följande middagen tog även ÖD upp denna tanke.

På grund av det rådande osäkra säkerhetspolitiska läget (kriget i Ukraina, utökat hot från Ryssland och Sveriges pågående NATO-ansökan) har forskare vid FOI allt oftare deltagit i massmedia. Ett flertal personer vid FOI nämndes vid namn och GD tackade för alla de fina framträdanden och den

”goodwill” som detta fört med sig. Sveriges ansökan om NATO medlemskap skapar nya arbetsuppgifter. Det nämndes i sammanhanget att många Natomedlemsländer har varit väldigt hjälpsam med information och råd.

En viktig fråga är vilka forskningsområden som skall tillväxa. Här nämndes bl. a signalspaning, telekrig, säkra kommunikationer, OA och säkerhetspolitik. FOI:s tillväxt förväntas fortsätta även bortom 2023.

GD avslutade med att ange två områden som i dag utgör en omfattande verksamhet vid FOI: Natoanslutningen samt hur hantera tillväxten.

Lars-Erik De Geer, fd överingenjör vid FOI, gav en presentation med titel **Ubåten U137** om att detektera kärnvapen på U137 i Gåsefjärden hösten 1981. Ubåten (vars korrekta sovjetiska namn var S363) gick på grund den 27 oktober 1981 ungefär klockan 20. Den upptäcks av en lokal fiskare morgonen därpå. Han ringer svenska Marinen som har svårt att först tro på berättelsen. En stor uppvaktning från Sovjetisk sida med bl. a jagaren Obrasztsovyi ligger strax utanför för eventuellt fritagningsförsök. Men eftersom svenska Marinen snabbt var på plats blir det inget av med detta.

Den 29 oktober görs de första försöken att detektera om det möjligen finns kärnvapen ombord. Med en roddbåt närmar sig Lars-Erik och en medarbetare ubåten sent på kvällen. Strax innan de når fram till ubåten blir de upptäckta av SVT och Christer Åhrström som riktar en stark strålkastare rakt mot roddbåten. Lars-Erik får en pistol riktad mot sig från ubåten och försöket avbryts.

Efter ett nytt försök i skydd av mörker konstaterar man att ubåten ger ifrån sig gammastrålning. Detta är en indikation på att det kan finnas kärnvapen ombord men utgör i sig inget bevis. Gammastrålningen kan t ex komma från målarfärg på båten eller olika presentationssystem i ubåten.

På morgonen den 31 oktober görs ett nytt försök, då med att detektera eventuell neutronstrålning. Försöket visar att ubåten faktiskt ger ifrån sig neutronstrålning vilket gör det mer troligt att det finns kärnvapen ombord.

Måndag natt den 2 november görs de sista mätningarna genom avancerad spektralmätning av gammastrålningen. Denna utrustning är förhållandevis stor och tung och kräver kraftig kylning varför man använde sig av en fiskebåt som lade sig dikt an mot ubåten. Spektralmätningarna visade tydligt att det fanns uran 238 ombord. Nu använder man ju inte U238 för fission men man utnyttjar det bl. a som hölje runt plutoniumet eller U235 vid kärnvapenkonstruktion.

Efter att ha presenterat resultaten av mätningarna för regeringen kallade dåvarande statsminister Thorbjörn Fälldin till en presskonferens, där han avsåg att meddela att man detekterat U238 på ubåten och därmed konstaterat att det fanns kärnvapen ombord. Lars-Erik lyckades faktiskt få tag i statsministern strax före presskonferensen och upplyste honom om att U238 inte i sig själv är ett bevis på kärnvapen. Fälldin upplyste då Lars-Erik om att pressmeddelandet redan gått ut till berörda och att det inte gick att ändra på.

Lars-Erik berättade att han dagarna efter fick ett antal syrliga kommentarer från andra forskare inom kärnvapenområdet som ifrågasatte hans kompetens.

Man har senare konstaterat - med förfinade metoder - att de genomförda spektralmätningarna säkert konstaterade att det fanns kärnvapen (plutonium) ombord på ubåten.

Lars Erik avslutade med att visa att det inte var tal om en felnavigering av ubåten. Intrånget var avsiktligt men misslyckades eftersom en riktpunkt på land som visade var ubåten skulle svänga var borttagen/trasig.

Slutligen redovisade Lars-Erik sin personliga uppfattning om vad syftet var med U137 intrång i Blekinge skärgård. Lars-Erik håller för närvarande på att skriva en bok om U137, där fler detaljer och händelser presenteras.

En intressant iakttagelse är att kursen som U137 höll föll samman med positionen där gasledningarna Nord Stream 1 och 2 saboterades år 2022.

Robert Dalsjö, analytiker vid FOI avd. för Försvarsanalys gav en presentation om **Ukrainakrigets geopolitiska konsekvenser och framtiden**.

Han nämnde att den första uppgiften han fick som nyanställd på FOA våren 1989 var att hjälpa till med att uppdatera bedömningen av styrkebalansen på "centralfronten" d.v.s. frontlinjen på kontinenten mellan Nato och Warszawapakten. Nu är det återigen aktuellt att värdera styrkebalansen på kontinenten mellan Ryssland och Nato, om än 100 mil österut, och det känns därför som att han har vandrat "full circle".

En omedelbar och oåterkallbar konsekvens av Rysslands anfall är hur Europa har ändrat syn på sina möjligheter att skapa vänskapliga band med Ryssland. Det ses nu som omöjligt och situationen är snarare som under det kalla kriget. Fem punkter kan skönjas:

- Den optimistiska och fredliga perioden efter kalla kriget är nu definitivt slut, och det finns ingen återvändo.
- Vi är därför på väg in i ett nytt kallt krig.
- Kriget har triggat en pånyttfödelse av västländernas försvarsstyrkor, inkl. NATO.
- Ryssland kommer att vara svagare efter kriget än innan och samtidigt har Rysslands misslyckanden givit oss anledning att omvärdera dess militära förmågor.
- Kriget har försatt Kina i en obekvämlig situation, då landet är mycket mer beroende av handel med västvärlden än vad Ryssland är.

Följande slutsatser kan dras:

- Västvärlden mer eller mindre ignorerade Rysslands anfall mot Georgien 2008. Det stärkte Rysslands självförtroende.
- NATO erfar en pånyttfödelse och kommer (om och när Sverige och Finland bli medlemmar) att bli betydligt starkare än tidigare; särskilt i norra Europa och i Baltikum.
- Västvärlden har överskattat Rysslands militära förmågor – och det har den ryska ledningen också gjort.
- Tysklands helomvändning och beslut att leverera materiel och annat militärt stöd till Ukraina kom som en överraskning vilket samtidigt stärker Europa.
- USA har varit engagerade och stödjande; ett stöd som även kommer från den amerikanska befolkningen – åtminstone om USA inte skickar soldater till kriget.
- EU har varit oväntat beslutsam och har visat styrka och enighet.

Robert diskuterade också hur dagens situation kan utveckla sig i framtiden. Om Ryssland vinner i Ukraina kan man förvänta ytterligare anfall mot väst. Och dessutom kommer Europa då att behöva omhänderta ca 20 miljoner ukrainska flyktingar. Om kriget slutar i ett dödläge, kommer Ukraina att delas, ungefär som Korea, men båda sidor kommer att rusta för en returmatch - var kommer gränsen att dras? Om Ryssland besegras kan det bli som ett gigantiskt Nord Korea, d.v.s. Ryssland blir en isolerad stat, en pariastat, som ruvar på hämnd.

Tidigare förhoppningar (från västvärlden) att Ryssland kunde utvecklas som ett demokratiskt land kan glömmas, åtminstone inom överskådlig tid. Om Kina väljer att alliera sig med ett besegrat Ryssland i ett nytt kallt krig skapar det en obehaglig situation. Troligtvis måste Kina välja mellan Ryssland och västvärlden. Oavsett utfallet kommer Ryssland att bli svagare. Redan idag har landet lidit stora förluster av materiel, manskap (inte bara militära utan även kompetensmässigt då många yngre män har lämnat landet, kanske för gott) tillgång till teknologi, etc.

Under diskussionen togs frågan upp om västvärlden även har överskattat Rysslands förmåga att använda kärnvapen.

Katarina Engberg, Senior rådgivare, Svenska institutet för europolitiska studier, Sieps, gav en presentation kring ämnet **Krig i Europa, svenskt EU-ordförandeskap och Nato anslutning – möjliga konsekvenser för Sverige.**

Globalt

30 år av globalisering är slut. En ekonomisk nedgång är att förvänta samtidigt som det politiska läget kompliceras och förvärras. US National Security Strategy påtalar stora växande problem mellan stormakterna, globala hälsoproblem, ökade levnadskostnader och minskad global tillväxt.

Man pratar om en generell inflation på 9%. Detta är speciellt svårt för länder med stora skulder till USA och Kina. Bedömd tillväxt under de kommande åren: USA 1%, Europa 0.5%, Kina 4%, Indien 7% och Sub Sahara 3%.

Europa

Det är en ny situation för Ryssland med stora kostnader för att bedriva krig i Ukraina, stort motstånd från övriga Europa men även ökat internt motstånd efter mobiliseringen. Storbritannien och Italien har stora problem; ingen utveckling ekonomiskt.

Sverige

Det kommer bli reallöneminskning för de flesta. Biståndet reduceras till 0.85% av BNP. Förmodligen kommer Sverige ge ökat stöd till Ukraina; det sker säkerhetspolitiskt och militärt prioritering till närområdet.

Svensk Natoansökan bromsas av Turkiet (och Ungern) främst av internpolitiska orsaker. Det kommer möjligen ske en förändring av NATO på sikt.

10 nya stater i Östeuropa kan vara på ingång i Europeiska unionen. Det lär kräva stora förändringar av EU:s funktionssätt.

Energiförsörjning kan bli ett problem för Sverige. EU uppmanar medlemsstaterna att reducera elförbrukningen med 10 % till mars 2023. En flaskhals är begränsningar i överföringskapacitet mellan norra och södra Sverige.

En ökning ska ske av försvarsutgifterna till 2% av BNP för att uppfylla NATO önskemål. En ökad satsning planeras på både militärt och civilt försvar. Eventuellt kommer en gemensam upphandling av försvarsmateriel inom EU. Försvarsutskottet ställer sig dock kritisk till detta.

Katarina avslutade med att svara på en fråga om när hon tror att Sverige blir full medlem i NATO; juli 2023 var hennes svar. Dessutom påtalade hon behovet av att redan idag tänka på och analysera konsekvenserna av en ekonomisk / politisk kollaps i Ryssland.

Erfarenheter som tidigare ordförande eller som medlem i FOI Vet styrelse. Paneldiskussion med Petter Wikström, Kjell Jonasson och Göran Stensson i panelen.

Paneldiskussionen anknöt till temat för dagen och behandlade området "FOI Vet igår, idag och i morgon.

Frågor till panelen var främst:

- Vilka erfarenheter och lärdomar har du från din tid i styrelsen?
- Vad gör vi bra idag och vad kan vi göra bättre? Vilka råd vill du ge nuvarande styrelse?
- Hur bör FOI Vet:s verksamhet utvecklas och se ut framgent?

Peter Wikström: Under min tid i styrelsen och även tidigare gav FOI Vet ett stort antal förslag till olika forskningsområden vid FOI (FOA). Inga av dessa förslag realiserades i något projekt. Kanske beroende det på att förslagen mer sågs som rena beställningsuppdrag till FOI. Dessutom var fördelningen mellan militär och civil forskning vid FOI (FOA) ett känsligt område på den tiden. Ambitionen var att varje blivande pensionär skulle få information om FOI Vet existens och verksamhet, vilket tydligen också skedde under min tid i styrelsen.

Göran Stensson höll med Petter och sa att samma ambitioner gällde under hans ordförandeskap. Dessutom kompletterade han med att FOI Vet genom sin existens skapade goda kontakter mellan FOI och medlemmarna i FOI Vet genom inbjudna talare från FOI och övriga försvarsmyndigheter.

Kjell Jonasson instämde och sa att det ovanstående gällde även under hans tid i styrelsen.

Därefter följde en allmän **frågestund:**

Steven Savage: Hade FOI Vet styrelse tidigare muntlig kontakt med FOI Ledning eller skedde kontakterna endast skriftligt i form av forskningsförslag?

Svar: Oklart. Om muntliga kontakter togs var de mycket få till antalet. Dagens dialog med FOI Ledning fungerar klart bättre.

FOI Vet organiserade besök för medlemmarna är mycket uppskattade. Speciellt de besök där man normalt inte kommer in.

Göran Stensson: Hur är det med kontinuitet och förvaltning av FOI Vet verksamhet? Mycket finns dokumenterat sedan 60 talet (bl. a. ett stort antal fotonegativ). Hur tas dessa omhand / arkiveras? Här finns mycket att göra.

Hur är det med FOI museala verksamhet? Tidigare fanns små museer på flertal avdelningar. Finns något kvar av detta?

Svar: Oklart men tydligen har det mesta försvunnit. Man bör kanske inventera vad som finns kvar.

Allmänna frågor och kommentarer till panelen (och åhörarna)

- Seminarier och utflykter är uppskattade.
- Hemsidan har blivit mycket bättre. Viktigt att fortsättningsvis hålla den uppdaterad.
- Protokoll från styrelsemöten bör läggas in på hemsidan.
- Foto på styrelsen efterlystes.
- Efterlyste kommunikation med styrelsen via hemsidan.
- Hur bättre aktivera medlemmarna i föreningen?
- Förslag att kalla föreningen för FOI Seniorförening i stället för FOI Veteranförening.
- FOI Umeå bör ha sitt eget info-blad.
- Välj in (tidigare) GD FOI som hedersordförande.
- Inför en punkt ”Utveckling på längre sikt” i agendan vid FOI Vet styrelsemöten.

Alla deltagare i jubileet som kommenterade det efteråt tackade för ett mycket givande seminarieprogram. På alla tre lokaliseringorterna avslutades dagen med middag på restaurang, något som styrelsen också har fått positiva kommentarer till.

Seminarieprogrammet

FOI VET:s seminarieprogram omfattar främst föreläsningar och seminarier kring aktuell forskning, studier och utredningsverksamhet med anknytning till totalförsvaret. Under 2022 har följande arrangemang genomförts.

Detektion av påverkansoperationer i sociala medier – fake news och syntetiserade profilbilder

Den 17 januari höll forskningsledaren Fredrik Johansson, FOI, ett otroligt spännande seminarium med titeln ”Detektion av påverkansoperationer i sociala medier – fake news och syntetiserade profilbilder”. Med hjälp av sociala medier och plattformar som Facebook och Twitter ökar möjligheterna för spridning av nyheter och information och det uppstår ökande problem med att illasinnade aktörer använder detta för egna ändamål.

Påverkansoperationer i sociala medier kan vara handlingar av statsoperatörer med syfte t.ex. att manipulera en opinion, skapa splittring mellan olika grupper och skada tilltron till media eller statliga institutioner. Det är svårt att reglera dessa operationer och dessutom är de ofta billiga att genomföra.

FOI forskar kring verktyg och tekniker för detektion av botar, kapade konton, manipulerade bilder/ videor och koordinerade konton. Klassificerare baserad på maskininlärning (ML) kan tränas till att särskilja mänskliga och automatiserade konton som använder sig av olika särdrag som grad av repetition och tidsbaserade mönster.

Snabba framsteg inom AI möjliggör automatiskt skapande och manipulering av bilder, ljud, text och videor. Fabricerad och riktig media är ofta svårt att särskilja för människor.

Modeller som StyleGAN2 kan skapa mycket realistiska bilder av icke-existerande människor. Dessa används sedan till påverkansoperationer och underrättelseinhämtning.

FOI:s arbete indikerar att data från kända generativa modeller kan detekteras med hög träffsäkerhet, men att detektionsmetoder för detta ändamål har begränsad robusthet mot komprimering, brus och minimala perturbationer av indata som ofta inte kan uppfattas av den mänskliga hjärnan (s.k. adversarial attacks).

Det kommer bli allt svårare att avgöra om bilder, ljud, artiklar mm avspeglar verkliga händelser och det finns ett ökat behov av källkritik och datorstöd.

Seminarieret hölls via Zoom och nästan 50 st intresserade deltog och ställde frågor.

Hur man kan lösa brott med ettor och nollor

Lena Klasén, adjungerad professor vid Linköpings Universitet samt Forskningsdirektör vid Polismyndigheten, höll ett seminarium den 22 februari med titeln "Hur man kan lösa brott med ettor och nollor".

Lena började seminariet med att berätta om sin bakgrund, var hon arbetat och vad hon forskat på för områden. Lena började sin yrkesverksamma bana på FMV med flygutprovning och bildanalys, därefter följde SKL (Statens Kriminaltekniska Laboratorium, FOI, Linköpings Universitet, Saabgruppen, Högskolan i Telemark i Norge, NFC (Nationellt Forensiskt Center), Polismyndigheten och ånyo Linköpings Universitet; nu som adjungerande professor.

Bildanalys, sensorer, modellering och olika typer av analysverktyg har varit genomgående tema för Lenas verksamhet. Lena har även hjälpt Polismyndigheten med att utforma en organisation som tar fram omvärldsbevakning/analys och perspektivplanering på liknande sätt som Försvarmakten.

Lena berättade hur sensorer och AI kan användas för att klara upp brott och hur forskning kan bidra till att fler brott klaras upp. Det kan handla om att stärka befintliga verktyg eller utveckla helt nya. Ett specifikt område är rekonstruktion av stora brottsplatser med olika typer av bildsensorer, nya former av biometrisk identifiering från bilder och hur människor interagerar i olika situationer och miljöer.

Om det går att lägga ihop olika sensorer kan till exempel en bild framträda i terrängen och gömda fienders plattformar blir synliggjorda och med hjälp av 3D-modellering kan forskare visualisera områden och byggnader för att kunna förbereda för ett uppdrag.

Forensik är tillämpningen av vetenskapliga metoder för utredning av brott och digital forensik handlar om att analysera elektroniska data i sin ursprungliga form där resultatet kan användas som bevis i rättsväsendet. Forensik som vetenskapligt område har genomgått flera "revolutioner".

Enligt forensiska principen (Locards princip) lämnar alla spår efter sig; medvetet eller omedvetet. Vid användning av digital forensik kan man hitta fler brott än de man sökt efter. Utvecklingen går mycket fort inom detta område.

För att kunna identifiera en gärningsman kan bildanalys särskilja personen i fråga. Med hjälp av en animerad video kan till exempel vissa kännetecken som en säregen gång beskriva en gärningsman.

Det var drygt 45 personer som via Zoom följde det spännande seminariet.

Sjömakt i Indopacifiska regionen – kampen om den framtida världsordningen

Efter årsmötet den 17 mars höll förste forskaren Per Olsson, FOI, ett seminarium med titeln ”Sjömakt i Indopacifiska regionen – kampen om den framtida världsordningen”. Per beskrev Kinas, Indiens, Rysslands och Japans marina ambitioner, kapaciteter och agerande i den Indopacifiska regionen. Regionen, som innefattar Indiska oceanen och västra Stilla havet, har blivit alltmer central för marinstrategisk och global säkerhetspolitik.

Kina har kraftigt moderniserat sin flotta, där mer än 80 procent av nuvarande plattformar har byggts efter år 2000. Som exempel kan nämnas två hangarfartyg, nya stealth-designade jagare, fregatter och korvetter samt ubåtar med tystgående stirlingmotorer. Kina strävar efter att bli en marin stormakt med förmåga att dominera i sitt maritima närområde i västra Stilla havet samt att projicera makt på längre avstånd, en utveckling som är drivande för den regionala säkerheten. Kinas ambitioner stöds av en allt starkare varvs- och försvarsindustri, men möter samtidigt motstånd då omgivande grannländer ser med oro på landets marina upprustning.

Indiens ambitioner inom regionen ökar stadigt, men flottan har inte varit högst prioriterad historiskt. På senare tid har ett skifte skett, men Indien har fortfarande en väldigt stor armé som behöver resurser. Indien har en betydande övningsverksamhet i flera delar av världen. Indien försöker balansera relationen med USA mot sina traditionella band till Ryssland. Materieförsörjningen är fortfarande beroende av import där merparten kommer från just Ryssland. Indien har blivit gradvis mer självförsörjande och har byggt ut sina marina stridskrafter, men begränsas av finansiering och industriell kapacitet.

Ryssland har ambitionen att fortsatt vara världens andra sjömakt och ser den Indopacifiska regionen som relativt välkomnade och en potentiell marknad. Rysslands agerande i regionen har gradvis stärkts och understöds av logistik och modernisering som till stor del sker genom uppgradering. Området har dock inte högsta prioritet för Ryssland, men är viktigt för Ryssland att knyta ihop dess östra och västra delar.

Japan utvecklar sina marina förmågor och stärker sitt agerande i regionen, men begränsas av sin konstitution och relativt blygsamma ekonomisk tillväxt. Den japanska marina ekonomiska zonen är dock störst i världen, vilket gör att Japan har stora behov av att behålla sjökontroll. Japan är ett tekniskt avancerat land, men försvarsindustrin begränsas av bristande erfarenhet av internationella samarbeten. Japan har hållit igång sin egen maritima försvarsindustri genom stadiga beställningar, vilket bland annat inneburit att ubåtar omsätts i snabb takt. Japans allians med USA är central för landets säkerhet och oron för ett starkare Kina driver den maritima hotbilden.

Utvecklingen i den Indopacifiska regionen är central för den globala säkerhetspolitiska dynamiken. Det är viktigt att förstå denna dynamik mot bakgrund av regionens ekonomiska betydelse, den skiftande maktbalansen mot Asien och den ökade rivaliteten mellan USA och Kina.

Seminarieret hölls i Jupiter, via länk till Umeå och via Skype. Det var drygt 30 deltagare totalt på det intressanta seminarieret.

Rysk gas till vilket pris? Det ryska energivapnet och morgondagens Europeiska säkerhetspolitik (Krigets konsekvenser för europeisk energisäkerhet)

Forskarna Alina Engström och Niklas Rossbach, FOI, ledde seminarieret den 12 april med titeln: Rysk gas till vilket pris? Det ryska energivapnet och morgondagens säkerhetspolitik/ Krigets konsekvenser för europeisk energisäkerhet.

Ryssland kan förskräcka Europa med de konventionella styrkornas uppträdande i Ukraina. Landet kan även använda sina kärnvapen i hotelser som ett politiskt vapen. Men landet har även ett energivapen. Fram tills nyligen har en del länder i väst blundat för detta. Mot bakgrund av den ryska invasionen av Ukraina kan Tyskland inte längre förneka att landets energiimportberoende av rysk gas- och olja är föremål för säkerhetspolitiska överväganden. Under seminarieret diskuterades Europas energiberoende från ett långsiktigt perspektiv och vad det betyder för Europas framtida försvars- och utrikespolitik.

Vad betyder energisäkerhet? För importörer är det tillgång till import och för exportörer tillgång till en marknad. Energitillgång påverkar krig och fred och är orsaken till eller förvärrar konflikter. För Ryssland/Sovjet går det att utläsa över tiden att när oljepriset går ner går Sovjet och demokratin under och när oljepriset är högt överlever den auktoritära regimen. Ryssland har energivapnet, använder sig av rörledningspolitik och är en kärnkraftexportör.

Europa har behov av att importera mer än hälften av sitt energibehov där Rysslands andel för olja är 27%, för gas 41% och för kol 47%.

Rysslands viktigaste gaskunder är Tyskland med 16% och Italien med 12%.

Tjeckien och Slovakien är till 100% beroende av Ryssland för sin gasförsörjning, Ungern till 95% och Bulgarien till 80%. Polen importerar 55% av sin gas från Ryssland, Tyskland 51% och Italien 47%.

Tyskland söker vägar för att reducera sitt gasberoende av Ryssland och har till exempel börjat undersöka hur det skulle kunna gå att återstarta sina nedlagda kärnkraftverk och har även i stora kampanjer uppmanat befolkningen att spara energi.

Om EU minskar sitt gasberoende till Ryssland kommer Ryssland förmodligen utöka sin gasexport till Asien. Europas länder söker alternativ till gas från Ryssland och vänder sig till USA, Qatar och Norge. Notera att Ryssland är en av de största gasexporterna men landet har inte så mycket olja.

Seminarieret hölls i Jupiter, via länk till Umeå samt via Skype. Det var drygt 30 deltagare totalt på det synnerligen aktuella seminarieret.

Försvarsviljan i det framväxande totalförsvaret

Den 12 maj höll forskningsledaren Daniel Jonsson och analytikern Christoffer Wedebrand, FOI, seminariet Försvarsviljan i det framväxande totalförsvaret.

Det nya totalförsvaret kommer bli mer komplext än tidigare och ta mer plats i samhället. Det kommer kosta pengar, ta mycket tid i anspråk och det behövs ett tydligt politiskt mandat för att bygga upp och genomföra förändringarna i totalförsvaret. Flera delar av det civila försvaret finns egentligen inte i dag.

Försvarsbesluten 2015 och 2020 har påbörjat en historisk expansionsprocess för det svenska totalförsvaret, som nu intensifieras med anledning av det försämrade omvärldsläget och inte minst det ryska anfallskriget mot Ukraina. Befintliga totalförsvarsförmågor ska förstärkas och vita fläckar på behovskartan ska snabbt fyllas med innehåll som kan möta utmaningarna.

Det är i detta sammanhang som försvarsviljan och det psykologiska försvaret har aktualiserats. Försvarsviljan framträder ofta som inte bara som en viktig pusselbit utan rentav som en fundamental förutsättning för hela totalförsvaret. Men vad är egentligen försvarsvilja och vilken betydelse har den? Skiljer sig försvarsviljan åt mellan olika grupper i det svenska samhället? Hur kan en modern förståelse av försvarsvilja formuleras, som väger in både civila och militära aspekter och som är relevant i dagens internationaliserade säkerhetspolitiska landskap?

Att ha försvarsvilja är enligt rapporternas författare att i ett försvarsrelaterat syfte vara benägen att handla eller tycka på vissa sätt. Givet denna definition har försvarsviljan en indirekt praktisk betydelse för Sveriges försvarsförmåga, medan det direkt betydelsefulla är hur människor handlar eller vad de tycker. Försvarsviljan kan vara en motivationsgrund till ett försvarsstödjande beteende, men även andra bevekelsegrunder kan vara viktiga.

I rapporten beskrevs enkätsvaren för den personliga försvarsviljan, den allmänna försvarsviljan och den understödjande försvarsviljan. Det var inte så stora skillnader mellan personer boende i stad eller på landsorten. Män som gjort värnplikten uppvisade en större personlig försvarsvilja än de som inte hade gjort värnplikt. Gruppen unga vuxna, mellan 18–29 år, uppvisar dock en jämförelsevis lägre försvarsvilja. Att mäta försvarsviljan är dock svårt; den kan ta sig olika uttryck och ha olika innebörd.

Det civila försvaret måste inse att de gamla spelreglerna inte längre gäller. Folkkräkten kan inte vara en planeringsförutsättning och alltför stort fokus på utpekade geografiska militärstrategiska områden ett risktagande, eftersom angrepp även kan ske mot befolkningscentra.

Det var ca 25 personer som deltog i seminariet; på plats i Kista och Umeå eller via Skype.

Gråzonsproblematiken och hybridhot i transportsystemet

Den 2 juni höll forskaren Anna McWilliams, FOI, ett seminarium om Gråzonsproblematiken och hybridhot i transportsystemet, en forskningsrapport som Trafikverket beställt. Medförfattare var Ester Veibäck och Ann-Sofie Stenérus Dover. Rapporten gjordes delvis under pandemin och utfördes genom digitala workshops och litteraturstudier.

Det finns olika typer av hot och dessa kan utföras med olika medel som diplomatiska, politiska, ekonomiska, psykologiska, information, subversiva och/eller militära medel under fredstid, krig eller gråzonen mitt emellan dessa.

Till synes obetydliga brott och hot kan vara en del av en koordinerad strategi och exempel på detta kan vara it- och cyberattacker, sabotage, elektromagnetisk störning, informationspåverkan eller militära medel.

I en gråzon kan antagonistens syfte och mål vara att testa, öva eller demonstrera enstaka förmågor för att skapa oro och underminera förtroende för myndigheter. Ett annat syfte kan vara att använda förmågor eller krigsförberedande åtgärder för att påverka svensk försvarsförmåga och politisk handlingskraft.

Det är viktigt att öka medvetenheten om att hot kan föreligga och medvetenheten skiljer sig mellan branscher som flyg, fartyg och landbaserad transport.

Särskilda gråzonsutmaningar i transportsystemet är transportsystemets öppenhet och tillgänglighet, säkerhetsrisk vid upphandling, kontroll av kritisk infrastruktur och internationella aktörer. I dag råder en globaliserad marknad för såväl komponenter och hårdvara som tekniskt stöd från underleverantörer. Det är svårt att överblicka den kedja av aktörer från olika länder som kan vara en del i tekniska system eller utgöra tekniska experter.

Det finns beroenden mellan olika trafikslag och aktörer inom sektorn och det kan vara svårt för enskilda aktörer att inse hur viktig den är i systemet som helhet. Aktörer har olika pusselbitar och ser inte helheten i stort.

Robusta försörjningssystem är en viktig grund i fred som i krig och i gråzon. Förmågan att tala om hemligt och delvis hemligt behöver stärkas. Medvetandet om gråzon bör höjas brett i organisationer och i samhället i övrigt för ökad motståndskraft.

Det var ca 25 deltagare som följde seminariet; dels i Jupiter, dels via Skype.

Försvarsbeslut, krig i Ukraina och svensk Natoanslutning – Armén quo vadis?

Försvarsbeslut, krig i Ukraina och svensk Natoanslutning – Armén quo vadis? Den 24 augusti höll Överste Jan Mörtberg (ordförande i Avdelningen för lantkrigskonst i Kungliga Krigsvetenskapsakademien, KKrVA) ett seminarium om utvecklingen för den svenska Armén.

Seminariet byggde bland annat på Kungliga Krigsvetenskapsakademiens projekt Säkerhet i morgondagens Europa – svenska perspektiv (SES), vars slutrapport kan laddas ned från KKrVA hemsida.

Det svenska militära försvaret är under stark tillväxt, ekonomiskt och förmågemässigt. Utvecklingen i omvärlden med kriget i Ukraina och den svenska Nato-ansökan ger ändrade förutsättningar och möjligheter. Vi kan inte bara långsamt växa utan måste nu beakta tre perspektiv på en och samma gång – ”Det kan bli krig”, ”gasa” och ”långsiktigt perspektiv”.

Att vi kan dras in i krig måste mötas med vår beredskap. När det gäller att gasa är det intressant att se hur snabbt Ukraina tillväxt i förmåga från 2014 till 2022.

Den långsiktiga utvecklingen blir ett arbete för Försvarsmaktens Perspektivstudier, som har tagit del av arbetet inom KKrVA. Som mål för den långsiktiga utvecklingen föreslås Sverige delas in i sex markoperativa områden, benämnda försvarsdistrikt. Dessa bör vara Övre Norrland, Nedre Norrland, Mälardalen, Västkusten, Sydkusten och Gotland. Gränsdragningen mellan försvarsdistrikten bör i möjligaste mån sammanfalla med regiongränserna för de civila delarna av totalförsvaret för att underlätta en effektiv samordning.

I varje försvarsdistrikt bör det finnas minst en armégarnison vilken utgör basen för en armébrigad, samt resurser för markoperativ logistik såsom förråd, verkstäder och sjukvårdsförstärkning samt för trafikledning och upprätthållande av förbindelser. Varje distrikt ges luftvärn, hemvärn, jägare m.m. Våra nationella överväganden om den geografiska indelningen i de olika delarna av totalförsvaret bör utgå ifrån kraven vid högsta beredskap/krig.

Vår integrering i Natos planering kan komma att ställa krav på resurser avdelade för Finland respektive Baltikum. Detta skulle kunna lösas med ytterligare två brigader, men då räcker inte 2% av BNP längre. Vi kan behöva öka till 2,5–3%. Seminariet hölls i Jupiter, via länk till Umeå och via Skype.

Det var drygt 40 deltagare totalt i Jupiter, Umeå och via Skype, som deltog på ett mycket intressant seminarium.

Spionage utfört av européer 2010 – 2021

Forskningsledaren Michael Jonsson, FOI, höll ett seminarium den 27 september. Det handlade om rapporten Spionage utfört av Européer 2010–2021 (Spionage i Europa: 2010–2021); en beställning från Försvarsmakten och Säkerhetspolisen.

Till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och det försämrade säkerhetsläget har spionagehotet mot Europa, Sverige inkluderat, skärpts. Men vad vet vi om hur spionagehotet sett ut under det gångna decenniet? I studien ”Espionage by Europeans 2010–2021. A Preliminary Review of Court Cases” har Michael Jonsson och Jakob Gustafsson studerat alla öppet kända fall av spionage i Europa under de senaste elva åren. Under seminariet berättade Michael om dömda förövares personliga attribut, motiv, metod för access samt utländska motparter. Under de senaste åren har antalet fällande domar ökat markant och möjligheterna för ytterligare motåtgärder diskuterades under seminariet.

Baserat på öppna källor studerades fall som resulterat i fällande domar under tidsperioden, med fokus på europeiska medborgare som förövare. Så kallade illegalister, flyktingspionage och cyberspionage hade avgränsats bort.

Rapporten replikerade en amerikansk studie och denna var den första av sitt slag. Studien baserades på 42 fällande domar, vilket förmodligen är toppen på ett isberg. Nästan alla, 40/42, var män och merparten av dem var civila. Medianåldern när de dömda började spionera var i sena 30-årsåldern och de hade ofta ekonomiska problem. I 37 av fallen hade spionaget skett för Ryssland. Många av fallen hade genomförts i Baltikum, där Ryssland haft lätt att göra rekryteringar, men motåtgärderna även

varit effektiva och det finns en stark politisk vilja lagföra och offentliggöra fall av spionage. Lettland hade dock färre fällande domar än de övriga i Baltikum.

Till skillnad från i USA, har det i Europa förekommit få fall av spionage med Kina som mottagare, möjligen till del för att det skulle bli politiskt känsligt. Bara Estland har dömt spioner för Kinas räkning.

Europa skulle behöva en tydligare lagstiftning för att kunna döma fler till spioneri. Utvecklingen i Ukraina kommer förmodligen leda till fler fall av spioneri; till exempel riktat mot vapenleveranser, viktiga försvarspolitiska vägval, eller energipolitik.

Drygt 40 intresserade deltagare följde seminariet; såväl på plats i Jupiter och i Umeå som på Skype.

Lasern 62 år, förväntningar och utfall för olika tillämpningar

I samverkan med FMV Veteranklubb på Tre Vapen höll forskningsledaren Ove Steinvall, FOI, ett seminarium den 19 oktober om Lasern 62 år, förväntningar och utfall för olika tillämpningar.

Redan 1961, ett år efter Maimans demonstration av lasern hade dåvarande FOA en laser i bruk. Svensk industri var snabbt igång med att utveckla militära laseravståndsmätare och Sverige var bland de första länderna som hade en militär laseravståndsmätare operativ. Laserns potentiella möjligheter som vapen och för kommunikation insågs tidigt. Det har dock tagit lång tid att realisera dessa tillämpningar, men pengar driver utvecklingen.

Lasern utvecklades snabbt främst för tillämpningar som avståndsmätning och vapenstyrning. Laser används även för att lysa upp och peka ut mål i mörker tillsammans med bildförstärkare. Numera används laser som skydd av flygande plattformar mot robothotet (DIRCM) och i andra motmedelstillsämpningar. Flygburna lasrar används för kartering, spaning mot mål under vegetation samt för undervattensspaning.

Fiberkommunikation blev snabbt en av de viktigaste lasertillämpningarna och möjliggjorde internets framväxt. Fri laserkommunikation erbjuder snabb överföring av stora datamängder bl.a. för rymdändamål.

Drömmen om strålvapnet har realiserats och nått operativ status främst för att bekämpa UAV. Flera exempel presenterades angående tidiga förväntningar och utfall för lasern i militära system: Rbs 70, UTAS, VECTOR och RB 17.

Idag får dock de civila tillämpningarna anses mest drivande för den tekniska utvecklingen inom laserområdet som exempelvis laser i rymden, kvantavbildning, kvantdatorer och fiberkommunikation. Hela Sverige har laserskannats via Lantmäteriet.

Enbart drygt 16% av lasermarknaden används för militära ändamål och då främst som målinmätning, vapenstyrning, spaning, målinkänning, fibersensorer och kommunikation.

Det var 56 personer som deltog i det intressanta seminariet på plats på Tre Vapen och via Skype.

Pandemin, snabb omställning för stöd under samhällskrisen.

Forskaren vid FOI, Linnea Ahlinder, höll den 16 november ett seminarium från Umeå med rubriken Pandemin, snabb omställning för stöd under samhällskrisen.

Det första konstaterade fallet i Sverige av COVID-19 konstaterades den 31 januari 2020 och det andra fallet en månad senare. Snabbt klassades COVID-19 som en samhällsfarlig sjukdom med påföljande reseavrådan, avrådan att träffa andra personer, förbud mot allmänna sammankomster och distansundervisning i skolor och lärosäten.

En av många konsekvenser av COVID-19-utbrottet var att det uppstod en enorm efterfrågan på skyddsutrustning. För många regioner tog lagren snabbt slut. Den 1 april 2020 fick FOI de första förfrågningarna kring andningsskyddstester, något som då inte utförts på FOI på många år. Inom loppet av två veckor togs metoder fram för att testa andningsskydd. Närmare 150 olika filtermasker har testats hos FOI Umeå till dags dato och idag är de en flitigt anlita underleverantör till RISE, det svenska organ som certifierar andningsskydd.

Ett andningsskydd filtrerar inandningsluften och skyddar bäraren mot partiklar medan ett munskydd hindrar stora partiklar i utandningsluften att spridas.

Linnea visade också på den snabba omställning och praktiska nytta som FOI bistod med under pandemin; framför allt kring andningsskyddstester. I början uppstod brist på testutrustning. Det är mycket byråkrati kring testning av masker, men det behövs så resultatet blir korrekt och trovärdigt. En s.k. CE-märkning ska ha ett ID-nummer för det organ som utfört kontrollen.

1000-tals masker har testats och det har renderat i ca 150 Memon. Tester av masker sker fortfarande och en ny testkammare har införskaffats.

Exempel gavs även på annat viktigt stöd som FOI bistått med mitt i krisen, såsom PCR-analyser, vilka under flera månaders tid analyserades hos FOI fem dagar i veckan, varje vecka. PCR-tester kräver extraktion av RNA. FOI stöttade region Västerbotten med tester varje dag under april-juni 2020.

Det var ca 25 deltagare som följde det intressanta seminariet på plats i Umeå, i Kista eller via Skype.

GD: julseminarium

Den 15 december höll FOI GD Jens Mattsson ett seminarium och berättade om läget för FOI i dag och i morgon. GD började med att nämna att FOI gärna vill ha stöttning från FOI Vet:s medlemmar; till exempel som mentorer, stöd till rapportskrivning eller ren konsultverksamhet då FOI expanderar och snabbt behöver få in nyanställda i verksamheten. Vem ska träna framtida experter? Dock kan en ny lag om timanställning krångla till det hela. Det senaste året har FOI ökat med 100 personer och är nu ca 1130 st. Dock är planen att öka ytterligare med 146 personer 2023 och sammanlagt vara ca 1600 medarbetare 2028.

GD fortsatte med att ta upp tre saker som starkt påverkar FOI nu och i framtiden: kriget i Ukraina, kommande medlemskap i NATO samt att regeringen nu utsett en minister för civilt försvar.

Vid ett möte på Rosenbad 2015, med Bevakningsansvariga myndigheter, presenterades försvarsbeslutet där en satsning på civilt försvar lades fram. Dock kom det inga pengar och heller ingen inriktning. Det är annorlunda nu när försvarsanslagen ska öka till 2% av BNP. Frågan är dock var forskning av civila försvaret ger bäst effekt. Bevakningsansvariga myndigheter har nu övergått till att heta Beredskapsmyndigheter från och med oktober 2022.

Jens berättade att när han tillträdde i augusti 2019 låg fokus hos myndigheten på ekonomi och nedskärningar. Både Jens och den tillträdande styrelseordföranden Björn von Sydow var dock mer intresserade av verksamheten på FOI och hur den skulle kunna utvecklas. Därför skedde en omorganisation på GD:s ledningsstöd och ekonomidirektören byts ut mot undchefen.

Följande mål sattes för FOI:s verksamhet:

- Förnyelsekraft
- Försvarsmyndighet
- Förutsättningar (lokaler, samarbetsländer)
- Främsta statliga arbetsgivare (en av de främsta)

Detta år har FOI utsetts till den främsta arbetsgivaren för IT och Tech i Naturvetarbarometern och har fått ett diplom för det. Rangordningen var: FOI, FM och Ericsson. FOI samarbetar en del med såväl UoH som industrin.

Det är bra tider för FOI och det går fint att rekrytera. Det börjar dock bli lokalproblem. Verksamheten på FOI lämpar sig inte för hemarbete. Det är stränga IT-säkerhetsregler på FOI; som att inte ha en dator med inbyggd kamera eller att lagra dokumentation i molnet.

Det var ca 45 deltagare i Kista, Umeå och på Skype som lyssnade till GD:s visdomsord.

Studiebesöksprogrammet

Inom Studiebesöksprogrammet ordnas främst studiebesök och guidade visningar vid intressanta objekt inom Totalförsvaret.

Studiebesök den 8 mars på VRAK – marinarkeologiskt museum

Den 8 mars deltog åtta medlemmar och en medföljande i ett guidat och av föreningen sponsrat besök på det nya marinarkeologiska museet VRAK på Djurgården

Östersjöns miljö är närmast världsunik med sin låga salthalt och relativt kalla vatten med låg syrehalt. I den miljön trivs inte skeppsmask och andra organismer som förstör trä. Bland annat skeppsvrak kan därför bevaras länge. Eftersom Östersjön är och har varit ett av världens mest trafikerade hav är den nu en skeppskyrkogård av mycket stort intresse för marinarkeologer, skeppshistoriker och andra båtintresserade.

I det marinarkeologiska museet VRAK (öppnat i september 2021) kan man, delvis med digital teknik, se och studera en rad olika skeppsvrak i Östersjön, bland annat örlogsfartyg från olika århundraden. I samarbete med andra länder vill museet även berätta om de människor som haft havet som levebröd, transportväg, slagfält – och även grav. Hemsidan www.vrak.se anges av museet vara en del av detsamma.

Guiden gav först en presentation av museet, och sedan en grundlig beskrivning av *Resande Man*, ett välkänt örlogsskepp som gick under nära Landsort i en storm år 1660. Skeppet var då på väg till Polen med en rad höga tjänstemän ombord. De skulle förhandla fram ett avtal om en polsk-svensk pakt mot Ryssland. Ombord på skeppet fanns därför en mängd dyrbarheter som guld, juveler och guldmynt. Mycket av detta och flertalet kanoner bärgades redan på 1600-talet under ledning av von Treileben, som även bärgade flertalet av *Vasas* kanoner. En hel del fanns dock kvar när *Resande Man* återfanns år 2012, både kanoner och mynt.

Efter guidningen fick vi tillfälle att göra en egen rundvandring i museet. En slutsats var att det är värt ett nytt enskilt besök. Arrangemanget var mycket lyckat och intressant.

Studiebesök den 28 april på Teleseum och Ledningsregementet

FOI Veteranförening har besökt ett trevligt telemuseum, förlåt teleseum. Så kallas nämligen den samling av äldre militära radioutrustning som finns i Enköping. Samlingen är inte så stor men innehåller mycket fina exemplar av äldre militär teleutrustning.

Vi beskådade alltifrån telegrafiapparater av mycket gammalt snitt till relativt modern länkutrustning. De senare överför analoga kommunikationskanaler och anses därför alltför gamla för det moderna kriget som erfordrar dataöverföring med hög datatakt och stor säkerhet.

Alla vapenslag var representerade, t.ex. hittade vi arbetsplatsen för den gamla PJ21-radarn som har sitt ursprung strax efter andra världskriget.

När det gäller arméns kommunikation sågs alltifrån kortvågssändare till mikrovågslänkar av olika tidsklasser. Marinen representerades av en arbetsplats från en ubåt. Olika telefonväxlar för trådbunden telefoni fanns på plats. En bärande idé är att all utrustning skall, så långt som möjligt, fungera.

Därefter åts lunch. För de som så önskade fanns försvarets berömda ärtsoppa och pannkaka att tillgå. Fyrtiofem minuter senare stod en buss och väntade på oss för en rundtur på regementsområdet. Området är stort och det täcker båda sidor av E18 som går rakt igenom området. Vägen är förlagd i en svacka så de som passerar där ser inget av verksamheten. Däremot kunde vi från bussen se den vanliga verksamheten som råder inom ett regementsområde.

Bussturen slutade vid FMV:s test och utvecklingscentrum, T&E Led, där vi fick se de moderna ledningscentralerna. Dessa är fullständiga datacentraler med arbetsplatser som är byggda för fältbruk. På liten yta och med lätt flyttbara enheter bedrivs stridsledning med de möjligheter som modern datateknik erbjuder. FOI Veteranförening vill tacka de veteraner som på Ledningsregementet ordnade en trevlig och informativ dag.

Studiebesök den 1 juni på FOI Grindsjön

I strålande väder besökte 14 veteraner ur FOI, två veteraner ur FMV samt en medföljande FOI:s avdelning Vapen, skydd och säkerhet vid Grindsjön onsdagen den 1 juni.

FOI Grindsjön har sedan den 1 januari återigen blivit en egen avdelning inom FOI och avdelningschef är nu Henric Östmark. Kjell Lindén, som var vår besöksmottagare, samlade oss i matsalen och under inmundigande av kaffe med dopp lyssnade vi till en kort introduktion.

Avdelningen har nu 110 medarbetare och man behöver rekrytera ytterligare 15 forskare eftersom försvarets behov är kraftigt ökande. Nästan hälften av personalen är idag forskarutbildade. Verksamhetens mål är att stötta Forsvarsmaktens förmåga till väpnad strid, men kompetensen är också relevant till stöd för det civila samhällets behov av skydd.

Forskningen sträcker sig från fysikaliska och kemiska fenomen till lösningar i form av komplexa tekniska system. Den nära tillgången till skjutplatser och explosivämnesklassade laboratorier är en förutsättning för hela verksamheten där teori och experiment samspekar.

Försvarsberedningen uttalar att FOI Grindsjön är av riksintresse och att det är nödvändigt att den integritets- och sekretesskänsliga verksamheten som uppdragsgivarna efterfrågar även kan bedrivas på lång sikt och med tillgång till anläggningar och personal. FOI hoppas därför på en annan finansieringsform än nuvarande uppdragsfinansiering.

Ewa Lidén visade oss därefter runt i Skjutbyggnaden. Här bedrivs kvalificerad forskning om växelverkan mellan såväl dagens som framtidens stridsdelar och skyddstekniker. Huvudverktyget är Sveriges enda lättgaskanon där man genom att byta ut luften i eldröret mot väte eller helium kan komma upp i mycket höga hastigheter. Projektilens verkan på skyddsmaterialet (t ex en skyddsväst) studeras sedan med hjälp av bl. a. fyra röntgenblixtar. Ytterligare fyra röntgenblixtar finns i en sprängsäker tillbyggnad där man kan studera hur reaktivt pansar (\approx sandwich av keramer och sprängämnen) interagerar med pilammunition eller RSV-stridsdelar. Från bilder och mätdata kan man sedan ta fram beräkningsmodeller och ny design av skydd.

Efter lunch fick vi sedan bevittna en statisk raketbränning i Tunnel 3. En motor till Rb 74 (Sidewinder) kyld till $-60\text{ }^{\circ}\text{C}$ provsköts i testtrigg för att mäta dragkraft mm. Raketmotorn består av HTPB (\approx gummi) med ammoniumperklorat som oxidator. Materialet kan spricka vid låga temperaturer och motorn kan explodera, men vid dagens försök fungerade motorn som den skulle.

Stefan Olsson visade oss runt i anläggningen och förevisade bl. a. en liten turbojetmotor (från Rb 15), där man testar hur olika sorters bränslen beter sig i den vad gäller, dragkrafter, rökutveckling, signaturer, etc. Försvaret vill om möjligt fasa ut fossilt flygbränsle och biobränsle har testats i denna testtrigg. Besöket avslutades med kaffe i matsalen och en frågestund med Kjell och Ewa.

Studiebesök den 15 september vid Veteranflottiljen på Gålö

Den 15 september styrdes kosan mot Gålö, söder om Stockholm, för de av FOI:s veteraner som valt att följa med på besöket hos Veteranflottiljen.

Veteranflottiljen är en samling äldre fartyg från den svenska marinen som bevaras i fullt sjövärdigt skick av en intresseförening för varje båt. Veteranflottiljen är en paraplyorganisation för samtliga dessa föreningar.

Väl inne på området, som fortfarande är halvmilitärt, togs vi om hand av några ur besättningen på robotbåten R142 Ystad. Besöket inleddes med kaffe och kanelbulle samtidigt som vi fick information om föreningarna och den aktivitet som råder på Gålö.

Nästa stopp var radiomuseet. Det innehåller en mycket fin samling av äldre marin radio. Radion är alltså mycket viktig för ett samlat uppträdande av moderna örlogsfartyg. Promenaden fortsatte med ett stopp vid ett monument som tillverkades och sattes upp på initiativ av en anställd vid basen. Monumentet avtäcktes av kung Carl XVI Gustaf vid ett tillfälle när han skötte om sin egen båt i hamnen.

Den längsta tiden tillbringade vi ombord på Ystad som låg vid kaj under vårt besök. En övergripande presentation av fartyget gavs av kommandörkapten Johnny Lund. Därefter delades vi upp i tre grupper för att klättrades på lejdare bese fartygets inre.

Allt var mycket kompakt och påminde om en ubåt. Maskinen för framdrivning bestod av tre turbiner som med avsevärd kraft kan få upp fartyget i höga hastigheter. Anblicken av motorerna påminde mer om jetmotorer än kolvmotorer. Stridsledning bestod av en mindre datacentral men var tydligen för antik för dagens behov.

Bryggan var liksom den en trång plats. Till vår förvåning så styrdes fartyget med en vanlig pinnratt och inte med en joystick som var förväntat. Manskaptet hade det också trångt i fören på båten. Vid höga farter slår det i förskeppet så mycket att man inte får vistas i manskapsutrymmet pga olycksrisken. Besöket avslutades med en liten rundgång i museet där en fin samling av äldre marina föremål finns. Vi FOI veteraner var mycket nöjda med besöket.

Studiebesök den 5 oktober på Arboga Robotmuseum

Onsdagen den 5 oktober 2022 mötte oss Arboga med dis och duggregn. Oss, det var 6 veteraner ur FOI, en veteran ur FMV samt en medföljande (fd Saab); samtliga hade på ett eller annat sätt arbetat med de robotar och stridsledningssystem som finns i museet.

Vi möttes av två fantastiskt välinformerade och entusiastiska guider, Antero Timofejeff och Anders Johnsson, som till morgonkaffet informerade om Robothistoriska föreningen som driver museet. Man är 120 medlemmar, varav 14 är aktiva i att guida och underhålla samlingen. Trots en årshyra på 400 tusen så klarar man sig, dels för att man ingår i Sveriges militärhistoriska museer, dels för att man får stöd av kommunen, Saab och en lokal företagare.

Museet innehåller idag 37 olika robotar från samtliga försvarsgrenar samt flyginstrument, simulatorer och stridsledningssystem. Det är mycket svårt att komplettera samlingarna, ty numera skrotas nästan allt därför att kunskap saknas om vad som är unikt och ekonomin får styra istället; t ex finns inget bevarat från fpl 39 Gripen A/B. Museet äger i princip inga föremål eftersom allt måste gå via Flygvapenmuseum.

Visningen började med flyginstrumentering från bl. a. J22, SK60, fpl 29 (Tunnan), fpl 32 (Lansen), fpl 35 (Draken) och fpl 37 (Viggen). Vidare har man en Link-simulator som anskaffades under 1940-talet för att lära piloterna att flyga i mörker och dimma enbart med stöd av flyginstrumenten. Även en fullt fungerande Draken-simulator (helt komplett med olika vapen och allt utom g-dräkten), finns och den flög en av deltagarna efteråt. I Rb 70 simulatorm kan man träna sig i att styra laserstrålen mot ett mål under anflygning.

Vi gick därefter vidare till den stora robothallen och bekantade oss med olika robotar, även sådana som fortfarande används t ex RBS 15, Rb 99 (Amraam) och RBS 56 (Bill). Flygvapnets attack- och jaktrobotar dominerade, följt av olika luftvärnsrobotar samt marinens kust- och sjömålsrobotar. Även armén representerades i form av några pv-robotar. Av stort intresse var flera olika försöksrobotar som aldrig kom i produktion samt Sveriges enda V1 från andra världskrigets Nazityskland.

Under besöket i STRIL-rummet vi fick en ordentlig genomgång av hur en stridsledningscentral fungerade under kalla kriget. Man fick en kuslig förnimmelse av att verkligen sitta i en ledningscentral när ljuset släcktes och inspelade radarbilder och radiotrafik presenterades på skärmar och i högtalare.

Besöket avslutades över en kopp kaffe och med vädjanden från muséet om att bidra med eventuella instrument, annan hårdvara och manualer som vi kan ha i våra gömmor. Man försöker så långt möjligt att se till att samtliga föremål är helt kompletta och fungerande, förutom förstås stridsdelar. Sammanfattningsvis ett mycket intressant och informativt besök till en mycket modest penning!

Studiebesök den 7 december på Motmedelsmuseum hos Saab i Järfälla

Den 7 december 2022 samlades 14 seniorer från FOI och FMV i entrén till SAAB Aerospace i Järfälla. Syftet med besöket var att studera radarmotmedel genom tiderna.

Radarmotmedel innefattar radarvarnare, aktiva störsändare, rems- och fackelfällare. Olika svenska industrier såsom SATT, SRA, Ericson och nu på slutet SAAB har under åren tagit fram avancerade radarmotmedel för flygvapnet. Sådana har ju alltid varit omgärdade med stor sekretess varför man även för museiföremål hade fått genomgå en pappersexercis med att avhemliga delar av utrustningen.

Museet var beläget i en korridor men innehöll många intressanta saker. Den äldsta apparat vi såg var en radarvarnare från 1950-talet för J29 Tunnans spaningsversion. Det var endast den versionen som behövde varnare ansågs det; den var ju oövertyglig. Varnaren bestod i princip av en mikrovågdiode med efterföljande lågfrekvensförstärkare, i stereo förstås, vilket gav upphov till ett knattrande ljud som kopplades in i hörlurarna. Varje typ av radar hade sin pulsrepetitionsfrekvens och avsökningmönster. Föraren fick själv klassificera radarstationen med hjälp av detta.

Ett visarinstrument fanns också på instrumentpanelen för att hjälpa till med riktningbestämning. Från denna rudimentära konstruktion kunde vi följa utvecklingen, genom ett flertal apparater som visades, till Lanser, Viggen och vissa försöksprototyper till det tidiga JAS-39 Gripen. Lanser var det första plan där en del av dem kunde sända ut störsignal. Detta blev dock inte populärt bland förarna då taktiken var att flyga lågt och störningen snarare blev en fyrbåk och tillskott till den egna radarns klotter.

Viggen kunde förses med störpodd av typ U22 som var en rejäl sak på 350 kg och med mycket avancerad teknik. Ett flertal rems- och fackelfällare visades också.

Efter lunchen vidtog ett föredrag om dagens motmedel i de senaste versionerna av Gripen. Utvecklingen har kommit långt från J29:ans radarvarnare till varnare med lång räckvidd, automatisk hotklassificering och störinsats. Den elektromagnetiska komplexiteten i dagens slagfält är mycket krävande och det skulle vara omöjligt för en förare att fullfölja sitt uppdrag utan avancerat datorstöd

och presentationsteknik. Flera av de deltagande seniorerna har tidigare jobbat med motmedel så besöket väckte många minnen och gav en uppskattad glimt av den fortsatta utvecklingen.

FOI Vet:s verksamhet i Umeå

Veteranföreningens medlemmar i Umeåområdet är en grupp som genomför viss egen verksamhet. Medlemsantalet i december 2022 var 56.

Året har i likhet med stora delar av förra året präglats av pandemin. Dessutom saknas lokala kontaktpersoner varför verksamheten begränsats till de seminarier som annonserats via videolänk. Intresset för dessa har dock varit relativt stort. Vid ett par av tillfällena uppgick deltagarantalet till 13 personer.

Särskilt uppskattat var Umeå-forskaren Linnea Ahlinders seminarium "Pandemin, snabb omställning för stöd under samhällskrisen" som kunde sändas härifrån FOI Umeå.

I samband med återupptagandet av fysiska seminarier så kunde också den sociala samvaro, inklusive kaffe och ett wienerbröd, som brukar ske i samband med dessa fortsätta. Mycket uppskattat av våra medlemmar.

Vad som i övrigt kunnat noteras är att FOI har införskaffat ett nytt videosystem som bidragit till en rejäl kvalitetshöjning av både bild- och ljudkvalitet; något som ytterligare har bidragit till njutbara seminarier av väldigt kompetenta personer.

FOI Vet:s verksamhet i Linköping

Veteranföreningens medlemmar i Linköpingsområdet är en relativt liten men snabbväxande grupp som under året har ökat med 30%. Ett flertal medlemmar har kunnat delta i föreningens videosända seminarier och 30-års jubileum, men coronapandemins efterdyningar har förhindrat ytterligare sociala aktiviteter. Planer finns dock för att arrangera gemensamma luncher under 2023, och ett fåtal medlemmar åtnjöt en gemensam middag i samband med föreningens jubileum.

I samband med jubileet diskuterades övriga aktiviteter i Linköping; bl.a. föreslogs diverse besök, till exempel på Saab.

Under hösten åtog sig Ove Steinvall att ersätta Steven Savage som kontaktperson i Linköping.

Luncherna

Luncherna återupptogs i februari, nu på Brasserie Makalös, som har en samtalsvänlig miljö. Till följd av pandemin hade vårt tidigare lunchställe M/S Segelkronan slutat med luncher såvida man inte var minst femton lunchgäster. Normalt är det sällan så många lunchgäster från vetetranföreningen, varför det nya lunchstället prövades och befanns lämpligt för fortsatta luncher.

Nio veteranluncher har genomförts - alla på Brasserie Makalös - med 8–11 lunchgäster. Lunchen i januari ställdes in på rekommendation av Folkhälsomyndigheten med anledning av den grasserande Omikron-smittan; vidare gjordes sedvanligt uppehåll i juli-augusti.

Medlemmar och medlemsavgifter

Årsmötet fastställde oförändrad medlemsavgift, d.v.s. en inträdesavgift på 300 kronor.
Den 31 december 2022 hade föreningen 258 medlemmar.

Geografiskt fördelar sig medlemmarna inom följande verksamhetsorter.

Stockholm	180
Umeå	56
Linköping	22

Nya medlemmar 2022:

15 nya medlemmar har tillkommit under året:

Anders Lennartsson, Stockholm
Björn Larsson, Linköping
Ivan Eriksson, Stockholm
Sune Nyholm, Umeå
Majken Karlsson, Umeå
Lars Bohman, Linköping
Karin Mossberg Sonnek, Stockholm
Jack Jakobsson, Stockholm
Hans Holmström, Umeå
Mats Könberg, Stockholm
Mona Byström, Umeå
Hans Kariis, Linköping
Anders Andersson, Linköping
Gabriella Nilsson, Stockholm
Ove Gustafsson, Linköping

Medlemmar som lämnat FOI Vet 2022:

4 medlemmar har avlidit under året:

Lars von Malmberg, Stockholm
Ingvar Hansson, Stockholm
Lars Gunnar Hammarström, Umeå
Sune Nyholm Umeå

2022-12-31: 258 medlemmar
2021-12-31: 247 medlemmar
2020-12-31: 241 medlemmar
2019-12-31: 243 medlemmar
2018-12-31: 243 medlemmar

Föreningens ekonomi

Föreningens ekonomi är fortsatt god. Efter det stora överskottet 2021, som berodde på att pandemin förhindrade de flesta aktiviteter samt att FOI ändock betalade ut aktivitetsstöd till oss, beslöt föreningen för 2022 att anta en budget med ett planerat underskott om 13 300 kronor.

Resultatet blev dock ett ännu större underskott om 21 969,85 kronor.

Den kvardröjande coronapandemin har haft viss påverkan på 2022 års verksamhet. Samtliga 10 seminarier har planerligt genomförts; dock har det fysiska deltagandet vid seminarierna i Kista varit betydligt lägre än tidigare. FOI har dock genom att gratis upplåta sitt Skype-nät sett till att medlemmarna kunnat delta i seminarierna. Detta har varit utan kostnad för föreningen. Kostnaden för seminarieverksamheten uppgår till 2 500 kr. Beträffande föreningens studiebesök så har 6 besök kunnat genomföras. Här har deltagandet varit betydligt svagare än före pandemin. Bristen på deltagaravgifter har här inneburit att studiebesöken gått med en förlust visavi budget om nära 8 000 kr. Den besöksavgift om 100 kr som föreningen tagit ut kan näppeligen bestå om deltagandet i besöken kommer att fortsatt ligga på en så låg nivå.

Årsmötet planerades att genomföras helt som ett Zoom-möte. Pandemiläget tillät dock att vi genomförde det även fysiskt på plats i Kista. Dock deltog bra 17 medlemmar, men ekonomiskt gick det ihop med en förlust om bara 100 kr. Julkaffet med GD i december (som är gratis för medlemmar) lockade 42 deltagare i Kista och Umeå och kostnaden blev högst modesta 1500 kr.

Glädjande är att föreningen fick 15 nya medlemmar under året mot budgeterade 10. Kanske är detta en effekt av inskaffandet av Zoom och samarbetet med FOI:s IT-enhet som gjort det möjligt för alla med en dator eller en smart mobiltelefon att ta del av våra seminarier utan att behöva besöka FOI:s konferenslokaler. Men även föreningens deltagande i FOI-dagen i april samt 30-års jubiléet i oktober verkar ha bidragit till medlemsökningen.

Föreningens 30-års jubileum var den under året klart dyraste aktiviteten. I budget avsattes 25 000 kr för detta. Deltagandet (46 i Kista, 17 i Umeå och 3 i Linköping) blev dock betydligt högre än förväntat och deltagaravgiften om 100 kr räckte inte för att klara budget. Totalt kostade jubiléet oss dryga 30 000 kr mot budgeterade 25 000 kr.

Den allra viktigaste inkomstkällan för föreningen är fortsatt aktivitetsbidraget från FOI. Utan detta bidrag skulle vi inte klara av någon verksamhet utan att ta ut en årlig avgift av medlemmarna. FOI har fortsatt att betala ut stödet till föreningarna under pandemin, trots avsaknad av mycket av den verksamhet som stödet var avsett för. Vi är mycket tacksamma för detta. Under 2022 fick föreningen stöd med 22 230 kr.

Kostnaden för trycksaker uppgick till bara 400 kronor och avser de affischer som togs fram till FOI-dagen. Några utgifter för hemsidan och Zoom-verktyget har under året inte förekommit. Detta borde dock kosta oss minst 2 000 kr per år så det kan röra sig om utgifter som drabbar år 2023. Styrelsen använde 400 kronor till att avtacka två tidigare kontaktpersoner i Umeå samt 3 850 kr för att besöka Umeå i avsikt att värva ny kontaktperson där.

Det egna kapitalet, inkl. årets resultat, uppgår vid årets slut till 41 002 kronor.
Resultat- och balansräkning, samt budget för år 2023, har sänts till medlemmarna separat i god tid före årsmötet. Revisorernas rapport redovisas vid årsmötet.

Stockholm i februari 2023

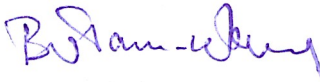
Per Ånäs

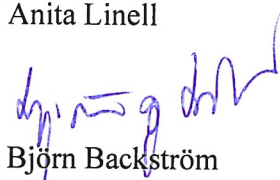
Anita Linell

Elisabeth André Turlind

Bo Tarras-Wahlberg

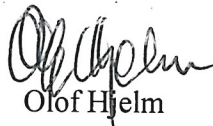
Björn Backström

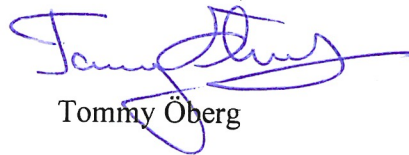
Ulla Backlund

Ola Listh

Olof Hjelm

Tommy Öberg

Steven Savage